

BEDO ลง จ.กาฬสินธุ์จัดกิจกรรมลงนามปฏิญญา หวังสร้างเศรษฐกิจชุมชนทั่วไทย

BEDO ขยายพื้นที่ลงนามปฏิญญา “ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” ครอบคลุมทั่วไทย หลังประสบความสำเร็จตลอด 2 ปีที่ผ่านมา ล่าสุดลงพื้นที่ชุมชน ตำบลสำราญ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ร่วมกับ 11 ภาคีเครือข่ายลงนามปฏิญญาสำราญ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น โดยเฉพาะสมุนไพรพื้นบ้านอีสานและตำรายาพื้นบ้านอีสาน สู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

นายเสมอ ลิ้มชูวงศ์ ที่ปรึกษา (ด้านการจัดการชุมชน) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ เผยว่า สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หรือ BEDO ได้จัดกิจกรรมปฏิญญาประจำปี 2557 เพื่อเป็นต้นแบบและพัฒนาศักยภาพเพื่อขยายผล ตลอดจนสื่อสารและสร้างกระแสให้สังคมรับรู้ และตระหนักถึงการใช้อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืนต่อไป โดยครั้งนี้เราเห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนสำราญ BEDO จึงเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่แรกเริ่ม โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการสนับสนุนทั้งในรูปแบบการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งให้ออร์คความรู้อย่างทั่วถึง แก้วสาทิทธิชุมชนกลุ่มปลูกและแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้านบ้านโนนแต้ หมู่ 10 และชาวชุมชนตำบลสำราญ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นชุมชนที่เป็นสังคมชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความผูกพันกับพื้นที่ มีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ ยึดมั่นในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา รวมทั้งมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาพัฒนาเพิ่มมูลค่าของทรัพยากร โดยเน้นการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน พร้อมทั้งแบ่งปันผลกำไรส่วนหนึ่งคืนสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชน และในพื้นที่ยังมีพื้นที่ป่าที่สมบูรณ์ และยังพบว่าในป่าชุมชนยังมีสมุนไพรหลายชนิดที่มีอยู่ในป่าชุมชน และชาวชุมชนเองยังได้ทำการปลูกพืชสมุนไพรในพื้นที่สาธารณะเพื่อนำมาบริโภคในอาการเบื้องต้น เช่น ขมิ้นชัน ว่านชักมดลูก ย่านางแดง ซึ่งตลอดจนนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนด้านสมุนไพร จึงจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ เพื่อปลูกอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพร และ

แปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่างๆ เช่น แคปซูล ขี้ผึ้งสมุนไพร และสมุนไพรบดผง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับชุมชน ฯลฯ

เนื่องจากชุมชนได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาคุณภาพ โรงเรือนการผลิตตามมาตรฐาน GMP การปลูกพืชสมุนไพรแบบ GAP และการสนับสนุนด้านการตลาด ทำให้วิสาหกิจฯ มีกำลังการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการแปรรูปสมุนไพรใหม่ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและสอดคล้องกับกระแสความนิยมด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากลูกค้า โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยตรีผลา โดยใช้สมุนไพร 3 ชนิด ได้แก่ มะขามป้อม, สมอพิเภก, สมอไทย ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นยาอายุวัฒนะเป็นหลัก โดยแปรรูปเป็นประเภทยาหมัก, แคปซูล และชาสมุนไพร ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรรวม 23 ชนิด อาทิ ลูกประคบสมุนไพร, ขี้ผึ้งสมุนไพร, น้ำมันนวด 108, น้ำมันมะรุมสกัดเย็น, มะรุมชนิดแคปซูล, หมากุ้ยชนิดแคปซูล ฯลฯ ดำเนินการยื่นขอการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานอาหารและยา พร้อมพัฒนาด้านหลักและบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามได้มาตรฐาน โดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมกิจกรรมปลูกอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรให้เพียงพอและเน้นการใช้วัตถุดิบหลักจากชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีเศรษฐกิจที่ยั่งยืนจากทรัพยากรชีวภาพสมุนไพรและเป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสมุนไพรในชุมชนและชุมชนอื่นๆ ที่สนใจต่อไป

การลงนามปฏิญญาสำราญในครั้งนี้ เป็นพื้นที่แห่งที่ 11 ที่ทาง BEDO ได้จัดกิจกรรมขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2555 โดยเริ่มจาก “ปฏิญญาคังบางกระเจ้า จ.สมุทรปราการ” เพื่อร่วมแสดงเจตนารมณ์ในการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวแห่งสุดท้ายใกล้กรุง และอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวมอญ “ปฏิญญาคลองประสงค์ จ.กระบี่” พื้นที่นอกร่องการตอบแทนคุณระบบนิเวศเพื่อความมั่นคงยั่งยืนของบริการระบบนิเวศแห่งแรกของประเทศไทย

และสืบเนื่องถึงการดำเนินงานกิจกรรมการลงนามปฏิญญาฯ ของ BEDO ในปี 2556 ที่ผ่านมามีประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี มีผู้ร่วมลงนามปฏิญญา “ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญา

บ้านเมือง

Ban Muang
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: กีฬา/ภูมิภาค

วันที่: พุธที่ 17 กรกฎาคม 2557

ปีที่: 13

ฉบับที่: 3884

Col.Inch: 197.51 Ad Value: 148,132.50

หน้า: 15(เต็มหน้า)

PRValue (x3): 444,397.50 คลิป: ขาว-ดำ

หัวข้อข่าว: BEDO ลง จ.กาฬสินธุ์จัดกิจกรรมลงนามปฏิญญาหวังสร้างเศรษฐกิจชุมชนทั่วไทย

ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน" จาก 7 พื้นที่ จำนวนกว่า 236 หน่วยงานภาคีเครือข่าย และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 350 คน ซึ่งสุดท้ายสมาชิกจาก 7 พื้นที่ปฏิญญา ปี 2556 และสมาชิกจาก 2 พื้นที่ปฏิญญา ปี 2555 ได้มีส่วนร่วมแสดงเจตนารมณ์ที่การประชุมสมัชชาแห่งชาติในงานมหกรรมทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2556 เมื่อวันที่ 26-27 กันยายน 2556 ซึ่งการจัดงานมหกรรมดังกล่าวเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สำนักงานฯ พร้อมกับเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับรู้และเกิดความภาคภูมิใจต่อการแสดงออกในจุดยืนของการหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งมีกิจกรรมภายหลังเพื่อต่อยอดการลงนามในปฏิญญาของแต่ละพื้นที่ ซึ่งในการแสดงเจตนารมณ์ของสมาชิกผู้ทรงนามปฏิญญาทั้ง 9 พื้นที่ได้ตกลงร่วมกันที่จะดำเนินงาน "โครงการป่าครอบครัวเพื่อการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี 2557" เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกเครือข่ายสามารถลดรายจ่ายและสร้างรายได้จากผลผลิตของป่าครอบครัว ตลอดจนเป็นแหล่งอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับประเทศต่อไป

สำหรับในปีงบประมาณ 2557 BEDO ได้ขยายพื้นที่การจัดทำ "ปฏิญญา" ให้ครอบคลุมทั่วประเทศมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 3 พื้นที่ ได้แก่ ต.บ่อ อ.ขลุง จ.จันทบุรี, ต.ลำราญ สามชัย จ.กาฬสินธุ์ และ ต.ลำราญ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ที่ BEDO ได้จัดพิธีลงนามปฏิญญาลำราญ "ว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน" ณ ต.ลำราญ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์ ร่วมกับ 11 ภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย อำเภอสามชัย องค์การบริหารส่วนตำบลลำราญ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสามชัย สำนักงานเกษตรอำเภอสามชัย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสามชัย ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสามชัย โรงเรียนบ้านหนองกุงใหญ่ ผู้นำชุมชนตำบลลำราญ ประชาชนชาวบ้านตำบลลำราญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกและแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน บ้านโนนแต้ หมู่ 10

ชุมชน ต.ลำราญ อ.สามชัย และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน มีเจตนารมณ์ที่ดำเนินการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการ

บริหารจัดการ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรฐานชีวภาพ เพื่อให้เกิดความสมดุล ระหว่างการใช้ประโยชน์และการรักษาไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ตำบลสำราญ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ และ BEDO มีเจตนาพร้อมที่จะดำเนินการเพื่อให้การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรฐานชีวภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือและร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ ดังนี้

1. เราจะร่วมกัน ศึกษา คัดเลือก ขยายพันธุ์และอนุรักษ์พืชสมุนไพร พืชอาหารที่ เหมาะสม โดยการทบทวนเรียนรู้ ปลูกเพิ่มสมุนไพรรักษาในพื้นที่บุคคลและชุมชนอย่างต่อเนื่อง
2. เราจะร่วมกัน อนุรักษ์ พื้นฟู ส่งเสริม ดูแล แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในพื้นที่ชุมชน และพื้นที่สาธารณะ และรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ ข้างต้นอย่างยั่งยืน
3. เราจะร่วมกันพัฒนาและใช้ประโยชน์ พืชสมุนไพร พร้อมกับการบันทึกและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นหลัง และเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและสาธารณะต่อไป
4. เราจะร่วมกันพัฒนา และส่งเสริมกิจกรรมของชุมชน ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนสู่การขยายผลในพื้นที่ใกล้เคียง และชุมชนเครือข่ายที่สนใจและสมัครใจอย่างต่อเนื่อง
5. เราจะร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ

ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ด้วยกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน รวมทั้งให้มีการคุ้มครองสิทธิทางปัญญาของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

และที่สำคัญในเดือนสิงหาคม 2557 BEDO จะจัดกิจกรรมสัมมนารวบรวมชุมชนที่มีปฏิญญา จากพื้นที่ ทั้งหมด 12 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ตำบลบางกะเจ้า จ.สมุทรปราการ, ต.คลองประสงค์ อ.สามชัย จ.กระบี่, ต.น้ำเกีฮัน อ.ภูเพียง จ.น่าน, ต.ระบำ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี, ต.กุดบาก อ.กุดบาก จ.สกลนคร, ต.สำราญ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์, ต.สำราญ อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์, ต.บ่อ อ.ขลุง จ.จันทบุรี และ 4 พื้นที่ของโครงการบริหารจัดการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่าง ประกอบด้วย ต.ลุ่มสุ่ม อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี, ต.ดงบัง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี, ต.ม่วงกลวง อ.กะเปอร์ จ.ระนอง และ ต.บางวัน อ.คูระบุรี จ.พังงา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรฐานชีวภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ด้านนายภักดิ์ ศรีวิชัยนันท์ นายอำเภอสหัสขันธ์ กล่าวต่อไปว่าประเทศไทยถือว่ามีความหลากหลายทางชีวภาพแตกต่างกันออกไปและความหลากหลายของแต่ละพื้นที่ก็มีเรื่องของชีวภาพแตกต่างกันออกไปด้วย

ในและแต่ละพื้นที่ต่างก็มีการวิจัยและพัฒนาถือว่าประเทศไทยโชคดีมากที่มี BEDO ช่วยเหลือในการบริหารจัดการและช่วยยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์โดยการนำเอาทรัพยากรชีวภาพมาใช้อย่างคุ้มค่าและสร้างความรู้ ความตระหนักถึงการใช้อย่างเหมาะสมจากทรัพยากรชีวภาพแก่ชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

ดร.จุฑามาศ วิลาศรี สาธารณสุขอำเภอสามชัย กล่าวด้วยว่า รู้สึกดีใจที่คนไทยมีความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรและมีความร่วมมือกันสำรวจพืชสมุนไพรชนิดต่างๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ โดยขณะนี้ได้จัดหาและจัดเก็บสมุนไพรนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้การจัดให้ชุมชนมีศูนย์เรียนรู้ของชุมชนเองเป็นสิ่งที่เกิดประโยชน์มากเพราะตำบลสำราญมีชีวภาพที่หลากหลายในอนาคตอยากให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชน ที่สำคัญขอขอบคุณ BEDO ที่เข้ามาสนับสนุนชุมชนอำเภอสามชัย

"มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความยินดีมากที่ได้มาร่วมพิธีลงนามว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ในส่วนของมหาวิทยาลัยมหาสารคามก็ได้นำความรู้การใช้ทรัพยากรชีวภาพในเรื่องของการใช้ทรัพยากรทางชีวภาพอย่างยั่งยืนการใช้และการปลูกต้องมีความสมดุล และทางมหาวิทยาลัยฯ ได้มีการลงพื้นที่ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อนำความรู้มาพัฒนาต่อไป" ดร.รัชนี้ นามมาตย์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย วางแผนพัฒนาและวิเทศสัมพันธ์ สถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กล่าวทิ้งท้าย

จรัส สีลาเศลป/รายงาน